

- XI 2007 - D. W. -
Zmienne teraki

MEMORIAŁ

General Marii Wittek

++
1st
VM

JAKUBOWSKA Stenistawa
zam. Horodymiska
ps. "Staszka", "Narta", "Jure"
| 1899 - 1979 |

AK
Lwdw
W-we
KG

1623|WSK
1

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI —

JAKUBOWSKA Stanisława
zom. Horodyszcze
1623/WSK

I/1. Relacja ✓

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora —

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację ✓

III/1 — Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 — Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 — Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 — Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 — inne... —

IV. Korespondencja —

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓

VI. Fotografie

(patrz I/1 i II)

I II Relacja

- Relacja nadesłana przez M. Sulej i D. Mistel, Kopia,
k. 13 o 17
- Biogram oprac. przez E. Zawacka i D. Kramp, wydruk i notatka,
k. 4, o. 14-17

Stanisława Horodyńska z d. Jakubowska - M.S. 25 I 05

Urodziła się 19 listopada 1899 r. w Schodnicy, pow. Drohobycz jako córka Michała i Marii.

Ojciec był górnikiem, prowadził wiercenia w kopalniach nafty.

W 1911 r. wstąpiła do harcerstwa. W dniu 28 października 1912 r. została mianowana młodzikiem w XIV Lwowskiej Drużynie Koedukacyjnej im. gen. Józefa Sowińskiego. W dniu 4 sierpnia 1913 r. zdobyła tytuł wywiadowcy. Po zamknięciu Szkoły Koedukacyjnej im. Zygmunta Krasieńskiego we Lwowie do której uczęszczała i przy której działała XIV Drużyna Koedukacyjna prowadzona przez Tadeusza Odrzywolskiego zapisała się do nowoutworzonej IV Lwowskiej Drużyny Żeńskiej. Drużynową była Helena Paliwodzianka, a po niej Karolina Gałczyńska. W dniu 20 grudnia została mianowana zastępową. W latach 1918-1919 była przyboczną I Borysławskiej Drużyny Żeńskiej. Rozkazem Komendy Chorągwi Lwowskiej Żeńskiej z dnia 13 grudnia 1920 r. została mianowana komendantką Lwowskiego Hufca Harcerek. Funkcję tę pełniła do 1924 r.

Podczas I wojny światowej 14 listopada 1915 r. wstąpiła do Ligi Kobiet Naczelnego Komitetu Narodowego. Była jedną z założycielek kółka samopomocowego młodzieży przy Lidze Kobiet. Z ramienia tego kółka pracowała w Gospodzie Legionistów, w Schronisku Inwalidów-Legionistów oraz w Szpitalu Powszechnym we Lwowie. Była także jedną z założycielek Ochronki im. Józefa Piłsudskiego we Lwowie. W Lidze Kobiet pracowała do 1917 r. W 1920 r. już jako komendantka hufca lwowskiego pracowała w Stacji Posiłkowej na Podzamczu i w Gospodzie Żołnierskiej na Wólce Pienińskiej, prowadząc Organizację Pomocy Armii Polskiej.

W 1917 r. ukończyła Gimnazjum im. Narcyzy Żmichowskiej we Lwowie, uzyskując świadectwo dojrzałości z odznaczeniem.

W latach 1917-1919 studiowała na Akademii Eksportowej w Wiedniu. W czasie studiów pracowała w organizacjach „Ognisko” i „Strzecha”, organizując obchody rocznic i świąt narodowych dla Polaków i prowadząc akcję pomocy dla legionistów w szpitalach wiedeńskich. Wchodziła w skład rad naczelnych tych organizacji, zresztą jako jedyna kobieta.

Po powrocie do Lwowa pracowała w różnych przedsiębiorstwach przemysłowych, handlowych i wydawniczych. W 1922 r. rozpoczęła studia na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. W 1927 r. ukończyła te studia, a w 1932 r. uzyskała na UJK tytuł doktora filozofii w zakresie filologii polskiej i etnografii.

W 1925 r. ukończyła Szkołę Instruktorów ZHP w Sromowcach Wyżnych. Do 1937 r. uczestniczyła w 9 kursach i obozach harcerskich krajowych i międzynarodowych. Należała do Polskiego Związku Narciarskiego i Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego.

W 1928 r. dostała posadę w Państwowej Fabryce Olejów Mineralnych „Polmin” w Drohobyczu. W 1934 r. uzyskała czasowe przeniesienie do Centrali „Polminu” we Lwowie dla uzyskania absolutorium i złożenia egzaminów doktorskich. Po otrzymaniu tytułu doktora powróciła do Drohobycza.

W 1938 r. wystąpiła do Komitetu Krzyża i Medalu Niepodległości z wnioskiem o nadanie jej Medalu Niepodległości. Komitet na posiedzeniu w dniu 21 czerwca 1938 r. odrzucił ten wniosek. Wśród osób mogących potwierdzić jej pracę niepodległościową wymieniła m.in.: dr Jadwigę Włodkową-Sanojcową, dr Antoninę Mokłowską-Hellerową, prof. Marię Mudrykównę-Krynicką, naczelniczkę GKŻ ZHP, prof. Zofię Petzold-Zielińską, dr Irenę Maternowską, Helenę Paliwodziankę z Liceum Krzemienieckiego, Tadeusza Odrzywolskiego, Olgę Małkowską, zamieszkałą w „Cisowym Dworcu” w Czorsztynie, a także Związek b. Słuchaczy Akademii Eksportowej w Wiedniu z siedzibą w Warszawie przy ul. Mokotowskiej 51.

W 1939 r. ponownie przeniosła się do Lwowa i pod okupacją sowiecką pracowała kolejno w firmach Ukrnieftieczyt i Ukrnieftrazwiedka, a następnie w dziale administracyjnym Politechniki Lwowskiej, dziale ekonomicznym Ukraińskiej Akademii Nauk, Państwowym Wydawnictwie Mniejszości Narodowych (Derżnacmienwydaw) i czasopiśmie dla młodzieży pod redakcją Zofii Charszewskiej i Wandy Wasilewskiej.

Od 12 września 1939 r. działała w oddziałach harcerskiej służby pomocniczej w obronie Lwowa. Następnie w komórce o kryptonimie „Bociany” pomagała przy przerzutach polskich oficerów na Węgry i do Rumunii, oraz przy wyrabianiu fałszywych dokumentów w parafii św. Marii Magdaleny we Lwowie. Współpracowała wtedy z proboszczem tej parafii ks. Włodzimierzem Cieńskim (do czasu jego aresztowania przez NKWD 17 kwietnia 1940 r.). W pierwszych dniach października 1939 r. weszła do POWW. Następnie pełniła funkcję kurierki Komendy Obszaru ZWZ na Węgry i Rumunię.

Jesienią 1941 r. pomagała przy „aklimatyzacji” we Lwowie członków „ekipy warszawskiej”. Od października 1941 r. do wiosny 1942 r. była sekretarką szefa sztabu Komendy Obszaru ppłk. Mieczysława Dobrzańskiego, ps. Leon. Następnie objęła stanowisko szefa Oddziału V (łącznie konspiracyjnej) w Komendzie Obszaru, które sprawowała do 25 stycznia 1943 r., kiedy to z uwagi na zagrożenie osobiste została przeniesiona do Warszawy. W konspiracji używała pseudonimów „Staszka”, „Łacka”, „Marta”, „Lucja”, „Jura”.

Była zamężna, a od 1942 r. owdowiała.

W Warszawie objęła kierownictwo komórki łączności z zachodnimi terenami kraju, krypt. „Dworzec Zachodni”, Oddziału V KG AK, a jesienią 1943 r. stanowisko kierowniczkę głównej poczty, krypt. „PKO II” – „Rebeka II”, przy dowódcy AK, gen. Tadeuszu Komorowskim-Borze. Zadaniem kierowanej przez Stanisławę Horodyńską

komórki było utrzymanie łączności z Okręgami na terenie Generalnej Guberni oraz na ziemiach włączonych do Rzeszy oraz organizowanie odpraw dowódcy AK z komendantami Obszarów i Okręgów z tych terenów.

W czasie Powstania Warszawskiego była zastępczynią kierowniczką Oddziału V sztabu KG AK. W dniu 2 października 1944 r. została mianowana na stopień kapitana. Po upadku Powstania pomagała w organizowaniu i utrzymaniu szpitali dla rannych oraz organizowała i uczestniczyła w akcjach pomocy humanitarnej uczestnikom powstania. W styczniu 1945 r. przedostała się do Lublina, aby spotkać się z bratem, żołnierzem Dywizji Kościuszkowskiej (zmarł w 1946 r.). W Lublinie pracowała ochotniczo w szpitalu na terenie obozu zagłady na Majdanku i do 1 kwietnia 1945 r. w Okręgowym Szpitalu Wojskowym Nr 2.

W czerwcu 1945 r. rozpoczęła pracę w Ministerstwie Żeglugi i Handlu Zagranicznego w Warszawie. W wyniku represji stalinowskich zmuszona była kilkakrotnie zmieniać pracę. Do chwili przejścia na emeryturę w 1965 r. pracowała kolejno w: Akademii Medycznej, Komitecie Biochemii PAN, Głównym Urzędzie Miar, Ośrodku Informacji Ekonomicznej Polskiej Izby Handlu Zagranicznego.

Przez cały okres pracy zawodowej należała do Związku Zawodowego Pracowników Naftowych, Związku Zawodowego Robotników i Pracowników oraz Związku Zawodowego Pracowników Państwowych.

Po przejściu na emeryturę pracowała jeszcze na pół etatu w administracji Teatru Ateneum. W 1971 r. na skutek choroby zmuszona była zrezygnować z tej pracy. Zrezygnowała również z pracy społecznej na osiedlu gdzie była przewodniczącą Komisji Społeczno - Wychowawczej Rady Osiedla i wiceprzewodniczącą Komitetu Kolonijnego.

Od 1965 r. należała do ZBoWiD. Pracowała społecznie w dziale socjalnym Zarządu Głównego.

Rozkazem Komendy Obszaru Ziemi Południowo-Wschodnich AK Nr 95 z dnia 11 listopada 1942 r. została odznaczona Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari. Odznaczenie to w 1964 r. zostało pozytywnie zweryfikowane przez Główną Komisję ds. Weryfikacji Odznaczeń przy ZG ZBoWiD.

Ponadto została odznaczona: Krzyżem Walecznych po raz 1 – rozkazem Komendy Obszaru Ziemi Płd.-Wsch. ZWZ Nr 27 z 31 grudnia 1941 r., Krzyżem Walecznych po raz 2 – rozkazem KG AK z 22 października 1944 r. oraz Złotym Krzyżem Zasługi z Mieczami – rozkazem KG AK Nr 34 z 16 stycznia 1945 r.

Zmarła 10 listopada 1979 r. w Warszawie. Pochowana została na Cmentarzu Wawrzyszewskim.

Miała trzech braci i siostrę.

Andrzej, absolwent Szkoły Podchorążych Rezerwy Artylerii we Włodzimierzu Wołyńskim. We wrześniu 1939 r. walczył jako plutonowy podchorąży w 5 pal 5 DP. W wyniku odniesionych ran zmarł 19 września 1939 r. w Siedlcach i tam został pochowany.

Drugi brat Zbigniew, jesienią 1939 r. przedostał się do Warszawy, gdzie wstąpił do ZWZ-AK pod ps. Bob. Brał udział w Powstaniu Warszawskim. Po jego upadku przebywał w obozie jenieckim w Sandbostel, a następnie emigrował do Argentyny, gdzie zmarł.

Trzeci brat, żołnierz 1 DP im. Tadeusza Kościuszki w armii Berlinga zmarł w 1946 r.

Siostra Maria (1881-1968), chora i niezamężna znajdowała się po wojnie w Warszawie pod jej opieką.

Źródła:

APAK, syg. 1623/WSK; A ZG ZKRPIBWP, syg. W-39467; CAW, syg. Odrzuc. 21.06.1938 (Stanisława Jakubowska Topór); DW UdsKiOR, Dokumenty odznaczeniowo-awansowe AK, t. 19 (Uzupełnienie do listy z dnia 23.04.1964 r, oficerów Obszaru Ziemi Południowo-Wschodnich AK odznaczonych KS OW VM przedstawiona do weryfikacji przez płk. Jana Władkę), s. 84-85; Wykaz Kapituły VM III RP, s. 218, poz. 3427; Księga pochowanych..., t. 1, s. 269; Łączność, sabotaż, s. 108; Ney-Krwawicz M., Komenda Główna, s. 162, 163, (fot.); Mazur G., Węgierski J., Konspiracja lwowska 1939-1944. Słownik biograficzny, Wyd. Unia, s. 82.

Biogram uzupełniony i poprawiony.

MS 129

K & PK

Stanisława HORODYŃSKA z d. JAKUBOWSKA - MS
(1899 - 1979)

Urodziła się 19 listopada 1899r. w Schodnicy pow. Drohobycz jako córka Michała i Marii.

Ojciec był górnikiem, prowadził wiercenia w kopalniach ropy.

W 1911r. wstąpiła do harcerstwa. Najpierw była członkinią XIV Lwowskiej Drużyny Koedukacyjnej im. gen. Józefa Sowińskiego, od 1913r. zastępową w IV Lwowskiej Drużynie Żeńskiej, zaś w latach 1918-1919 przyboczną I Borysławskiej Drużyny Żeńskiej. W 1917r. ukończyła Gimnazjum im. Narcyzy Żmichowskiej we Lwowie, uzyskując świadectwo dojrzałości z odznaczeniem.

Podczas I wojny światowej 14 listopada 1915r. wstąpiła do Ligi Kobiet NKN, w której pracowała do 1917r., niosąc pomoc rannym legionistom. Była jedną z założycielek Ochronki im. J. Piłsudskiego we Lwowie.

W latach 1917-1919 studiowała na Akademii Eksportowej w Wiedniu. W czasie studiów pracowała w organizacjach „Ognisko” i „Strzecha”, organizując obchody rocznic i świąt narodowych dla Polaków i prowadząc akcję pomocy dla legionistów w szpitalach wiedeńskich.

Po powrocie do Lwowa pracowała w różnych przedsiębiorstwach przemysłowych, handlowych i wydawniczych. Od 5 marca 1920r. należała do I Drużyny Skautowej im. Emilii Plater. 13 grudnia 1920r. została komendantką Lwowskiego Hufca

Harcerek. Funkcję tę pełniła do 1924r. W 1924r. rozpoczęła studia na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. W 1925r. ukończyła Szkołę Instruktorскую ZHP w Sromowcach Wyżnych.

W 1929r. dostała posadę w Państwowej Fabryce Olejów Mineralnych „Polmin” w Drohobyczu. W 1934r. uzyskała czasowe przeniesienie do Centrali „Polminu” we Lwowie dla uzyskania absolutorium i złożenia egzaminów doktorskich. Po uzyskaniu w tym samym roku tytułu doktora filologii polskiej i etnografii powróciła do Drohobycza. W 1939r. ponownie przeniosła się do Lwowa i do wybuchu wojny z Niemcami pracowała kolejno w firmach Ukrnieftiezbyst i Ukrnieftrazwiedka a następnie w dziale administracyjnym Politechniki Lwowskiej, dziale ekonomicznym Ukraińskiej Akademii Nauk, Państwowym Wydawnictwie Mniejszości Narodowych (Derz nacmienwydaw) i czasopiśmie dla młodzieży pod redakcją Zofii Charszewskiej i Wandy Wasilewskiej.

Należała do Polskiego Związku Narciarskiego i Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego.

Od 12 września 1939r. działała w oddziałach harcerskiej służby pomocniczej w obronie Lwowa. Następnie w komórce o kryptonimie „Bociany” pomagała przy przerzutach polskich oficerów na Węgry i do Rumunii, oraz przy wyrabianiu fałszywych dokumentów w parafii św. Marii Magdaleny we Lwowie. W pierwszych dniach października 1939r. weszła do POWW. Następnie pełniła funkcję kurierki Komendy Obszaru ZWZ na Węgry i Rumunię.

Do chwili zdemobilizowania w dniu 1 kwietnia 1945r. używała pseudonimów „Staszka”, „Łącka”, „Marta”, „Łucja”, „Jura”.

Jesienią 1941r. pomagała przy „aklimatyzacji” we Lwowie członków „ekipy warszawskiej”. Od października 1941r. do wiosny 1942r. była sekretarką szefa sztabu Komendy Obszaru ppłk. Mieczysława Dobrzańskiego ps. Leon. Następnie objęła stanowisko szefa Oddziału V (łączności konspiracyjnej) w Komendzie Obszaru, które sprawowała do 25 stycznia 1943r., kiedy to z uwagi na zagrożenie osobiste została przeniesiona do Warszawy.

Była zamężna. Od 1942r. wdowa.

W Warszawie objęła kierownictwo komórki łączności z zachodnimi terenami kraju, krypt. „Dworzec Zachodni”, Oddziału V KG AK a jesienią 1943r. stanowisko

7/1/4

kierowniczej głównej poczty, krypt. „PKO II” – „Rebeka II”, przy dowódcy AK, gen. T.B. Komorowskim. Zadaniem kierowanej przez Stanisławę Horodyńską komórki było utrzymanie łączności z Okręgami na terenie Generalnej Guberni oraz na ziemiach włączonych do Rzeszy, oraz organizowanie odpraw dowódcy AK z komendantami Obszarów i Okręgów z tych terenów.

W czasie Powstania Warszawskiego była zastępczynią kierowniczej Oddziału ^{szef} VK sztabu KG AK. 2 października 1944r. została mianowana na stopień kapitana. Po upadku Powstania pomagała w organizowaniu i utrzymaniu szpitali dla rannych oraz organizowała i uczestniczyła w akcjach pomocy humanitarnej uczestnikom powstania. W styczniu 1945r. przedostała się do Lublina aby spotkać się z bratem, żołnierzem Dywizji Kościuszkowskiej (zmarł w 1946r.). W Lublinie pracowała ochotniczo w szpitalu na terenie obozu zagłady na Majdanku i w Okręgowym Szpitalu WP Nr 2.

W czerwcu 1945r. rozpoczęła pracę w Ministerstwie Żeglugi i Handlu Zagranicznego w Warszawie. W wyniku represji stalinowskich zmuszona była kilkakrotnie zmieniać pracę. Do chwili przejścia na emeryturę w 1965r. pracowała kolejno w: Akademii Medycznej, Komitecie Biochemii PAN, Głównym Urzędzie Miar, Ośrodku Informacji Ekonomicznej Polskiej Izby Handlu Zagranicznego.

Przez cały okres pracy zawodowej należała do Związku Zawodowego Pracowników Naftowych, Związku Zawodowego Robotników i Pracowników oraz Związku Zawodowego Pracowników Państwowych.

Po przejściu na emeryturę pracowała jeszcze na pół etatu w administracji Teatru Ateneum. W 1971r. na skutek choroby zmuszona była zrezygnować z tej pracy. Zrezygnowała również z pracy społecznej na osiedlu gdzie była przewodniczącą Komisji Społ.-Wych. Rady Osiedla i wiceprzewodniczącą Komitetu Kolonijnego.

Od 1965r. należała do ZBoWiD. Pracowała społecznie w dziale socjalnym Zarządu Głównego.

Rozkazem Komendy Obszaru Ziemi Południowo-Wschodnich AK Nr 95 z dnia 11 listopada 1942r. została odznaczona Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari. Odznaczenie to w 1964r. zostało pozytywnie zweryfikowane przez Komisję ds. Weryfikacji Odznaczeń AK przy Zarządzie Głównym ZBoWiD.

Ponadto została odznaczona: KW po raz pierwszy – rozkaz Komendy Obszaru Ziemi Płd.-Wsch. ZWZ Nr 27 z 31.12.1941r.; KW po raz drugi – rozkaz KG AK z 22.10.1944r. oraz ZKZzM – rozkaz KG AK Nr 34 z 16.01.1945r.

Zmarła 10 listopada 1979r. w Warszawie. Pochowana została na Cmentarzu Wawrzyszewskim.

Miała trzech braci i jedną siostrę.

Andrzej absolwent Szkoły Podchorążych Rezerwy Artylerii we Włodzimierzu Wołyńskim. We wrześniu 1939r. walczył jako plutonowy podchorąży w 5 pal 5 DP. W wyniku odniesionych ran zmarł 19 września 1939r. w Siedlcach i tam został pochowany.

Drugi brat Zbigniew, żołnierz AK ps. Bob, brał udział w Powstaniu Warszawskim. Po jego upadku przebywał w obozie jenieckim w Sandbostel a następnie w Argentynie, gdzie zmarł.

Stanisława miała też zamężną, chorą siostrę, której w latach 70-tych pomagała materialnie.

Źródła:

A PAK, syg. 1623/WSK.

A ZG ZKRPiBWP, ao. syg. W-39467.

CAW, syg. odrzuc. 21.06.1938.

DW UdsKiOR, Armia Krajowa. Dokumenty, t. 19, Uzupełnienie do listy z dnia 23.04.1964r, oficerów Obszaru Ziemi Południowo-Wschodnich AK odznaczonych KSOW VM przedstawiona do weryfikacji przez płk. Jana Władykę, s. 84-85.

DW UdsKiOR, Wykaz Kapituły VM III RP, cz. I, s. 218, poz. 3427.

Księga pochowanych..., t. I, s. 269.

Łączność, sabotaż, dywersja. Kobiety w Armii Krajowej, Londyn 1985, s. 108.

Ney-Krwawicz M. Komenda Główna Armii Krajowej 1939-1945, Warszawa 1990, s. 162, 163, (fot.).

Stanisława HORODYŃSKA z d. **TOPÓR-JAKUBOWSKA** - MS

Urodziła się 19 listopada 1899 r. w Schodnicy, pow. Drohobycz jako córka Michała i Marii.

Ojciec był górnikiem, prowadził wiercenia w kopalniach nafty.

W 1911 r. wstąpiła do harcerstwa. W dniu 28 października 1912 r. została mianowana młodziką w XIV Lwowskiej Drużynie Koedukacyjnej im. gen. Józefa Sowińskiego. W dniu 4 sierpnia 1913 r. zdobyła tytuł wywiadowcy. Po zwinięciu Szkoły Koedukacyjnej im. Zygmunta Krasieńskiego we Lwowie do której uczęszczała i przy której utworzona została XIV Drużyna Koedukacyjna prowadzona przez Tadeusza Odrzywolskiego zapisała się do nowoutworzonej IV Lwowskiej Drużyny Żeńskiej. Drużynową była Helena Paliwodzianka, a po niej Karolina Gałczyńska. W dniu 20 grudnia została mianowana zastępową. W latach 1918-1919 była przyboczną I Borysławskiej Drużyny Żeńskiej. Rozkazem Komendy Chorągwi Lwowskiej Żeńskiej z dnia 13 grudnia 1920 r. została mianowana komendantką Lwowskiego Hufca Harcerek. Funkcję tę pełniła do 1924 r.

Podczas I wojny światowej 14 listopada 1915 r. wstąpiła do Ligi Kobiet NKN. Była jedną z założycielek kółka samopomocowego młodzieży przy Lidze Kobiet. Z ramienia tego kółka pracowała w Gospodzie Legionistów, w Schronisku Inwalidów-Legionistów oraz w Szpitalu Powszechnym we Lwowie. Była także jedną z założycielek Ochronki im. J. Piłsudskiego we Lwowie. W Lidze Kobiet pracowała do 1917 r. W 1920 r.

już jako komendantka hufca lwowskiego pracowała w Stacji Posiłkowej na Podzamczu i w Gospodzie Żołnierskiej na Wólce Panińskiej, prowadząc Organizację Pomocy Armii Polskiej.

W 1917 r. ukończyła Gimnazjum im. Narcyzy Żmichowskiej we Lwowie, uzyskując świadectwo dojrzałości z odznaczeniem.

W latach 1917-1919 studiowała na Akademii Eksportowej w Wiedniu. W czasie studiów pracowała w organizacjach „Ognisko” i „Strzecha”, organizując obchody rocznic i świąt narodowych dla Polaków i prowadząc akcję pomocy dla legionistów w szpitalach wiedeńskich. Wchodziła w skład rad naczelnych tych organizacji, zresztą jako jedyna kobieta.

Po powrocie do Lwowa pracowała w różnych przedsiębiorstwach przemysłowych, handlowych i wydawniczych. W 1922 r. rozpoczęła studia na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. W 1927 r. ukończyła te studia, a w 1932 r. uzyskała na UJK tytuł doktora filozofii w zakresie filologii polskiej i etnografii.

W 1925 r. ukończyła Szkołę Instruktorczą ZHP w Sromowcach Wyżnych. Do 1937 r. uczestniczyła w 9 kursach i obozach harcerskich krajowych i międzynarodowych.

W 1928 r. dostała posadę w Państwowej Fabryce Olejów Mineralnych „Polmin” w Drohobyczu. W 1934 r. uzyskała czasowe przeniesienie do Centrali „Polminu” we Lwowie dla uzyskania absolutorium i złożenia egzaminów doktorskich. Po uzyskaniu tytułu doktora powróciła do Drohobycza.

przebieg doktorski = magister 1932!

W 1938 r. wystąpiła do Komitetu Krzyża i Medalu Niepodległości z wnioskiem o nadanie jej Medalu Niepodległości. Komitet na posiedzeniu w dniu 21 czerwca 1938 r. odrzucił ten wniosek. Wśród osób mogących potwierdzić jej pracę niepodległościową wymieniała m.in.: dr Jadwigę Włodkową-Sanojcową, dr Antoninę Mokłowską-Hellerową, prof. Marię Mudrykównę-Krynicką, naczelniczkę GKZ ZHP, prof. Zofię Petzold-Zielińską, dr Irenę Maternowską, Helenę Paliwodziankę z Liceum Krzemienieckiego, Tadeusza Odrzywolskiego, Olgę Małkowską, zamieszkałą w „Cisowym Dworcu” w Czorsztynie, a także Związek b. Słuchaczy Akademii Eksportowej we Wiedniu z siedzibą w Warszawie przy ul. Mokotowskiej 51.

W 1939 r. ponownie przeniosła się do Lwowa i pod okupacją sowiecką pracowała kolejno w firmach Ukrnieftiezbýt i Ukrnieftrazwiedka, a następnie w dziale administracyjnym Politechniki Lwowskiej, dziale ekonomicznym Ukraińskiej Akademii Nauk, Państwowym Wydawnictwie Mniejszości Narodowych (Derz nacmienwydaw) i czasopiśmie dla młodzieży pod redakcją Zofii Charszewskiej i Wandy Wasilewskiej.

Należała do Polskiego Związku Narciarskiego i Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego.

Od 12 września 1939 r. działała w oddziałach harcerskiej służby pomocniczej w obronie Lwowa. Następnie w komórce o kryptonimie „Bociany” pomagała przy przerzutach polskich oficerów na Węgry i do Rumunii, oraz przy wyrabianiu fałszywych dokumentów w parafii św. Marii Magdaleny we Lwowie. W pierwszych dniach października 1939 r. weszła do POWW. Następnie pełniła funkcję kurierki Komendy Obszaru ZWZ na Węgry i Rumunię.

Do chwili zdemobilizowania w dniu 1 kwietnia 1945 r. używała pseudonimów „Staszka”, „Łacka”, „Marta”, „Lucja”, „Jura”.

Jesienią 1941r. pomagała przy „aklimatyzacji” we Lwowie członków „ekipy warszawskiej”. Od października 1941 r. do wiosny 1942 r. była sekretarką szefa sztabu Komendy Obszaru pplk. Mieczysława Dobrzańskiego, ps. Leon. Następnie objęła stanowisko szefa Oddziału V (łączyńca konspiracyjny) w Komendzie Obszaru, które sprawowała do 25 stycznia 1943 r., kiedy to z uwagi na zagrożenie osobiste została przeniesiona do Warszawy.

Była zamężna. Od 1942 r. wdowa.

W Warszawie objęła kierownictwo komórki łączności z zachodnimi terenami kraju, krypt. „Dworzec Zachodni”, Oddziału V KG AK, a jesienią 1943 r. stanowisko kierowniczkę głównej poczty, krypt. „PKO II” – „Rebeka II”, przy dowódcy AK, gen. Tadeuszu Komorowskim-Borze. Zadaniem kierowanej przez Stanisławę Horodyńską komórki było utrzymanie łączności z Okręgami na terenie Generalnej Guberni oraz na ziemiach włączonych do Rzeszy oraz organizowanie odpraw dowódcy AK z komendantami Obszarów i Okręgów z tych terenów.

W czasie Powstania Warszawskiego była zastępczynią kierowniczkę Oddziału V sztabu KG AK. W dniu 2 października 1944 r. została mianowana na stopień kapitana. Po

upadku Powstania pomagała w organizowaniu i utrzymaniu szpitali dla rannych oraz organizowała i uczestniczyła w akcjach pomocy humanitarnej uczestnikom powstania. W styczniu 1945 r. przedostała się do Lublina aby spotkać się z bratem, żołnierzem Dywizji Kościuszkowskiej (zmarł w 1946 r.). W Lublinie pracowała ochotniczo w szpitalu na terenie obozu zagłady na Majdanku i w Okręgowym Szpitalu WP Nr 2.

W czerwcu 1945 r. rozpoczęła pracę w Ministerstwie Żeglugi i Handlu Zagranicznego w Warszawie. W wyniku represji stalinowskich zmuszona była kilkakrotnie zmieniać pracę. Do chwili przejścia na emeryturę w 1965 r. pracowała kolejno w: Akademii Medycznej, Komitecie Biochemii PAN, Głównym Urzędzie Miar, Ośrodku Informacji Ekonomicznej Polskiej Izby Handlu Zagranicznego.

Przez cały okres pracy zawodowej należała do Związku Zawodowego Pracowników Naftowych, Związku Zawodowego Robotników i Pracowników oraz Związku Zawodowego Pracowników Państwowych.

Po przejściu na emeryturę pracowała jeszcze na pół etatu w administracji Teatru Ateneum. W 1971 r. na skutek choroby zmuszona była zrezygnować z tej pracy. Zrezygnowała również z pracy społecznej na osiedlu gdzie była przewodniczącą Komisji Społeczno - Wychowawczej Rady Osiedla i wiceprzewodniczącą Komitetu Kolonijnego.

Od 1965 r. należała do ZBoWiD. Pracowała społecznie w dziale socjalnym Zarządu Głównego.

Rozkazem Komendy Obszaru Ziemi Południowo-Wschodnich AK Nr 95 z dnia 11 listopada 1942 r. została odznaczona Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari. Odznaczenie to w 1964 r. zostało pozytywnie zweryfikowane przez Główną Komisję ds. Weryfikacji Odznaczeń przy ZG ZBoWiD.

Ponadto została odznaczona: Krzyżem Walecznych po raz 1 – rozkazem Komendy Obszaru Ziemi Płd.-Wsch. ZWZ Nr 27 z 31 grudnia 1941 r., Krzyżem Walecznych po raz 2 – rozkazem KG AK z 22 października 1944 r. oraz Złotym Krzyżem Zasługi z Mieczami – rozkazem KG AK Nr 34 z 16 stycznia 1945 r.

Zmarła 10 listopada 1979 r. w Warszawie. Pochowana została na Cmentarzu Wawrzyszewskim.

Miała trzech braci i jedna siostrę.

Andrzej absolwent Szkoły Podchorążych Rezerwy Artylerii we Włodzimierzu Wołyńskim. We wrześniu 1939 r. walczył jako plutonowy podchorąży w 5 pał 5 DP. W wyniku odniesionych ran zmarł 19 września 1939 r. w Siedlcach i tam został pochowany.

Drugi brat Zbigniew, żołnierz AK ps. Bob, brał udział w Powstaniu Warszawskim. Po jego upadku przebywał w obozie jenieckim w Sandbostel, a następnie w Argentynie, gdzie zmarł.

Stanisława miała też zamężną, chorą siostrę, której w latach 70-tych pomagała materialnie.

Źródła:

A PAK, syg. 1623/WSK.

A ZG ZKRPiBWP, syg. W-39467.

CAW, syg. Odrzuc. 21.06.1938 (Stanisława Jakubowska Topór).

DW UdsKiOR, Armia Krajowa. Dokumenty, t. 19, Uzupełnienie do listy z dnia 23.04.1964 r, oficerów Obszaru Ziem Południowo-Wschodnich AK odznaczonych KSOW VM przedstawiona do weryfikacji przez płk. Jana Władykę, s. 84-85; Wykaz Kapituły VM III RP, s. 218, poz. 3427.

Księga pochowanych..., t. 1, s. 269.

Łączność, sabotaż, s. 108.

Ney-Krwawicz M., Komenda Główna, s. 162, 163, (fot.).

Biogram oprac. przez E.Z. i D.K. do II tomu
„Stożmiki UM Kobiet” z uwagami prof. T. Friedel

22 VIII 05

17/14

HORODYŃSKA Stanisława z d. JAKUBOWSKA (1899-1979), urzędniczka i działaczka harcerska, uczestniczka obrony Lwowa IX 1939; kurierka ZWZ ps. „Staszka”, „Marta”, „Lucja” na Węgry i Rumunię, szef Oddziału V „K” Obszaru Lwowskiego ZWZ, potem w Warszawie jako „Jura” kierowniczką „Dworca Zachodniego” Oddziału V „K” KG AK, uczestniczka Powstania; po wojnie urzędniczka

Stanisława Topór-Jakubowska urodziła się 19 XI 1899 w Schodnicy, pow. Drohobycz, woj. lwowskie, jako córka górnika Michała i Marii, miała czworo rodzeństwa. Do szkoły powszechnej uczęszczała we Lwowie, należąca od 1911 do harcerstwa.

1-7 M

H. V. 14

H. V. 14

H. V. 14 -
orzemie

W czasie I wojny światowej, będąc uczennicą lwowskiego Gimnazjum im. N. Żmichowskiej, wstąpiła w 1915 do Ligi Kobiet; była tam jedną z założycielek kółka samopomocowego młodzieży i z jego ramienia pracowała w Gospodzie Legionistów i innych placówkach Ligi. Od 1917, uzyskawszy maturę zdaną z wyróżnieniem, do 1919 studiowała w Wiedniu na Akademii Eksplozji. Tam, działała w polskich organizacjach „Ognisko” i „Strzecha” (wszedłszy jako jedyna kobieta w skład rad naczelnych tych organizacji), prowadziła także w szpitalach wiedeńskich akcję pomocy dla rannych legionistów. Po powrocie do Lwowa w 1920 pracowała tam, a potem też w Drohobycz, w różnych przedsiębiorstwach, równolegle uzupełniając własne kształcenie: od 1922 studiowała na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Jana Kazimierza, uzyskując w 1927 absolutorium, dopiero w 1932 uwieńczona doktoratem filozofii w zakresie filologii polskiej i etnografii. Równocześnie z pracą zawodową i studiami intensywnie działała w harcerstwie: do 1924 pełniła funkcję komendantki Lwowskiego Hufca Harcerki, potem nadal uczestniczyła w kursach i obozach krajowych i międzynarodowych. W 1928 powróciła do Drohobycza i tam pracowała zawodowo. W 1938 – uważając swoją pracę społeczną za działalność niepodległościową – wystąpiła do Komitetu Krzyża i Medalu Niepodległości o przyznanie jej odznaczenia; komitet jednak wniosek ten odrzucił. W 1939 przeniosła się ponownie do Lwowa.

Po wybuchu wojny, od 12 IX 1939 działała w oddziałach harcerskiej służby pomocniczej w obronie Lwowa. W pierwszych dniach okupacji sowieckiej, w październiku 1939, weszła do Polskiej Organizacji Walki o Wolność (później ZWZ-AK), równocześnie czynna w komórce o kryptonimie „Bociany” działającej przy parafii św. Marii Magdaleny we Lwowie, pomagając przy przerzutach polskich oficerów na Węgry i do Rumunii, oraz przy wyrabianiu fałszywych dokumentów – aż do aresztowania proboszcza tej parafii przez NKWD w kwietniu 1940. W ZWZ jako „Staszka”, „Marta”, „Lucja” pełniła funkcję kurierki

1-7 M

była

Pomagała

H. Akcja trwa
1-7 M

IV/15

na Węgry i Rumunię Komendy Obszaru Południowo-Wschodniego ZWZ. Jednocześnie pracowała zarobkowo w ukraińskich firmach. Od października 1941 do wiosny 1942 była sekretarką ppłk. M. Dobrzańskiego, ps. „Leon”, szefa sztabu Komendy Obszaru. Potem pełniła funkcję szefa Oddziału V „K” (łączności konspiracyjnej) w Komendzie Obszaru, wykorzystując swoje liczne kontakty, zwłaszcza harcerskie – uruchomiła obszarową łączność i kolportaż. W 1942 prawdopodobnie wyszła za mąż i wkrótce owdowiała (jest także wersja, że nazwisko Horodyńska było nazwiskiem przybranym). W styczniu 1943, zagrożona aresztowaniem, wyjechała do Warszawy. Tam jako „Jura” objęła kierownictwo komórki łączności z zachodnimi terenami kraju, krypt. „Dworzec Zachodni”, Oddziału V KG AK, (wg Ney-Krwawicza od grudnia 1942), a jesienią 1943 przejęła stanowisko kierowniczkę poczty głównej dowódcy AK, krypt. „PKO II” – „Rebeka II”; odtąd do jej obowiązków należało m.in. organizowanie odpraw dowódcy AK z komendantami Obszarów i Okręgów z terenu GG i ziem wcielonych do Rzeszy oraz utrzymywanie łączności z tymi Okręgami.

Wg H

W czasie Powstania Warszawskiego była nadal czynna w Oddziale V „K” Sztabu KG AK. Po upadku Powstania uczestniczyła w odbudowanej KG jako zastępczyni kierowniczkę Oddziału V „K” H. Piwońskiej, pomagała też w organizowaniu i utrzymaniu szpitali dla rannych oraz organizowała pomoc humanitarną uczestnikom powstania.

Vdla H

Kpt. Stanisława Horodyńska Rozkazem Komendy Obszaru Ziemi Południowo-Wschodnich AK Nr 95 z 11 XI 1942 została odznaczona Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari. Nadanie zostało zweryfikowane 2 XII 1964 przez Główną Komisję ds. Weryfikacji Odznaczeń przy ZG ZBoWiD z nr. legitymacji DK-0991/W. Ponadto została odznaczona: KW po raz 1 (1941) i po raz 2 (1944) i ZŁ.KZzM (1945).

W styczniu 1945 przedostała się do brata do Lublina. Tam podjęła pracę w szpitalu, najpierw na terenie byłego obozu zagłady na Majdanku, potem w Okręgowym Szpitalu Wojskowym Nr 2. Zdemobilizowana 1 IV 1945. W czerwcu 1945 rozpoczęła pracę w Warszawie w Ministerstwie Żeglugi i Handlu Zagranicznego. Dyskryminowana, zmuszana była kilkakrotnie zmieniać pracę. Do chwili przejścia na emeryturę w 1965 pracowała kolejno w: Akademii Medycznej, Komitecie Biochemii PAN, Głównym Urzędzie Miar, Ośrodku Informacji Ekonomicznej Polskiej Izby Handlu Zagranicznego, przez cały okres pracy należąc do związków zawodowych pracowników tych instytucji. Po przejściu na emeryturę pracowała jeszcze na pół etatu w administracji Teatru Ateneum, ale w 1971 na skutek choroby zmuszona była zrezygnować z tej pracy. Zaprzała również działalności społecznej, jaką prowadziła w osiedlu mieszkaniowym, gdzie była przewodniczącą Komisji Społeczno-Wychowawczej Rady Osiedla i wiceprzewodniczącą Komitetu Kolonijnego. Od 1965

10 H

13 H

Hata H

Hukonia H
V jako 1a, 1a
H H

1/1/16

należała do ZBoWiD, ~~tam~~ działając społecznie w dziale socjalnym Zarządu Głównego. H
Zmarła 10 XI 1979 w Warszawie, pochowana została na Cmentarzu Wawrzyszewskim.

Ojciec Stanisławy, Michał Topór-Jakubowski był górnikiem, prowadził wiercenia w kopalniach nafty. Brat Andrzej, żołnierz września 5 pal 5 DP, ranny, zmarł z ran 19 IX 1939 w Siedlcach. Brat Zbigniew, jesienią 1939 przedostał się do Warszawy, ~~gdzie~~ należał do H przedant
HT v v
ZWZ-AK pod ps. „Bob” i brał udział w Powstaniu Warszawskim., po czym przebywał w obozie jenieckim w Sandbostel, a następnie wyemigrował do Argentyny, gdzie zmarł. Trzeci brat, żołnierz 1 DP im. T. Kościuszki w armii Berlinga zmarł w 1946. Siostra Maria (1881-1968), przebywała po wojnie schorowaną w Warszawie pod opieką Stanisławy. H

APAK, 1623/WSK; A ZG ZKRPIBWP, sygn. W-39467; CAW, sygn. Odrzuc. 21.06.1938 (Stanisława Jakubowska Topór); DW UdsKiOR, Dokumenty odznaczeniowo-awansowe AK, t. 19 (Uzupełnienie do listy z dnia 23.04.1964 r., oficerów Obszaru Ziemi Południowo-Wschodnich AK odznaczonych KS OW VM przedstawiona do weryfikacji przez płk. Jana Władykę), s. 84-85; Wykaz Kapituły VM III RP, s. 218, poz. 3427;

Balbus T., *Ludzie podziemia AK i WiN w Polsce południowo-zachodniej*, t. 2, Wrocław 2004, s. 64; Koźmińska-Kubarska A., *Kobiety w Oddziale Łączności Konspiracyjnej KG SZP-ZWZ-AK*, w: *Służba Polek...*, cz. 2, s. 72, 74; *Księga żołnierzy poległych w II wojnie światowej*, t. 1, Pruszków 1993, s. 269; Pluta-Czachowski St., „Kuczaba”, Oddział V Sztabu KG AK. Zarys organizacji, rozwoju i działalności (okres 139-1945). Relacja szefa oddziału, Warszawa 1964, s. 188 (mps. w zbiorach APAK); *Łączność, sabotaż, dywersja ...*, s. 108; Ney-Krwawicz, Komenda Główna ..., s. 162, 163, (fot. 112); Pampel S., *ZWZ-AK we Lwowie*, Warszawa 1990, s. 46, 49, 56, 66, 85, 130; *Sł. Konspir. Lwowskiej...*, s. 82-83 (tamże dodatkowa bibliografia); *Sylwetki członków KG AK ŚŻŻAK*, Warszawa 2003, s. 138; *Wesołowski, Order VM... i PRL Kaw. VM... - brak wzmianki*; *Węgierski J., W lwowskiej Armii Krajowej*, Warszawa 1989, s. 27, 44, 249

HREBNICKA Julia zob. REJMAN Julia

- I/1/14
- ① W 1920 powrócił do Lwowa. Pracował w różnych przedsiębiorstwach we Lwowie i w Drohobyczu, równocześnie uzupełniając wykształcenie. Od 1922 studiował na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Jana Kazimierza. W 1927 uzyskał absolutorium...
 - ② Pracując i studiując intensywnie działał w harcerstwie
 - ③ W 1928 zamieszkał w Drohobyczu i tam podjął pracę zawodową.

II Materiały uzupełniające relację

- Biogram s. Jakubowskiej, [w:] J. Nęgiński "Konspiracja lwowska - stownik", k. 3 s 1-5

Lwów. Był też instruktorem „Szarych Szeregów” we Lwowie. Po włączeniu Lwowa do USRR i przekształceniu AK w organizację NIE, od września 1944 do ostatnich miesięcy 1945 działał na stanowisku szefa sztabu Okręgu Lwów NIE, po czym wyjechał na Dołny Śląsk, już ciężko chory na gruźlicę, która wzmogła się, gdy w marcu 1946, kryjąc się przed aresztowaniem przebył kilka godzin w mroźnym wietrze za kominem na dachu domu. Po podleczeniu się objął zastępstwo prezesa Okręgu „Lwowskiego” WiN-u, → ppłk. B. Tomaszewskiego oraz stanowisko szefa wydziału organizacyjnego. Około 1 VI 1946 został osadzony w Jeleniej Górze i ranny w udo ujęty przez funkcjonariuszy UB i osadzony w więzieniu przy ul. Kleczkowskiej we Wrocławiu. Nie zgodzono się na przewiezienie go do szpitala, wytworzyła się gangrena i zmarł 9 października 1946 w szpitalu więziennym. Do końca pozostał nieugięty: kiedy chciano go przesłuchiwać, odwracał głowę do ściany i nie reagował na pytania.

Został pochowany na więziennej kwaterze Cmentarza Osobowickiego we Wrocławiu; w nocy najbliżsi przenieśli zwłoki na miejsce, gdzie jest obecnie pochowany i umieścili krzyż z nazwiskiem Stanisław Urban. Grobem, odnalezionym w 1988, z właściwym nazwiskiem, opiekuje się Oddział Dolnośląski Stowarzyszenia Szarych Szeregów.

Stanisława Jakubowska

Odznaczony był Srebrnym Krzyżem Zasługi (1937).

Był żonaty, żona zmarła około 1975 w Lublinie.

AWIH: III/33/84, k. 11; CA KC PZPR: 203/XV-9, k. 103, 203/XV-12, k. 305, 203/XV-22, k. 20; CAW: Ap. 3434; – „Rocz. oficerski” 1923, 1924, 1928, 1932; „Dz. Pers. MSWojsk.” nr 6 z 29 IV 1933 s. 116, nr 1 z 19 III 1937 s. 7; – S. Broniewski, *Całym życiem. Szare Szeregi w relacji naczelnika*, W. 1983; J. Jabrzemski, *Cztery turnusy warszawskiej Agrykoli*, „Materiały Historyczne Stowarzyszenia Szarych Szeregów” 1996 nr 3, s. 63-65; tegoż, *Harcerze*; J. Jabrzemski (red.), *Szare Szeregi*; J. Węgiński, *AK na zachód*; tegoż, *Jeszcze jeden grób*, „TP” 1988 nr 27 s. 4; tegoż, *Komendy*; tegoż, „Lwowskie” okręgi, s. 7-10; tegoż, *Major Alfons Jabłoński*, Kat. 1983, mszp.; tegoż, *Odtwarzanie*, s. 12; H. Zelewski, *Dzieje bojowe 8 ppLeg. w walkach obronnych 1939*, Lub. 1984, s. 116; – relacje: Jana Adamowskiego, Dariusza Bielawskiego, Jana Stecy, Jadwigi Striegl-Winklerowej, Józefa Szymańskiego i Bolesława Tomaszewskiego (wszystkie w zbiorach JW).

JAKUBOWSKA (Topór-Jakubowska) STANISŁAWA (1899-1979), zam. (?) Horodyńska, przybrane nazwisko Marta Łącka, ps. „Jura”, „Łącka”, „Lucja”, „Marta”, „Staszka”, działaczka harcerska, kpt. WSK (2 X 1944). Ur. 19 listopada 1899 w Schodnicy, pow. Drohobycz, córka Michała i Marii (nazwisko panińskie nieznane). W 1911 wstąpiła do harcerstwa, najpierw była członkinią XIV Lwowskiej Drużyny Koedukacyjnej im. gen. Józefa Sowińskiego, od 1913 była zastępową w IV Lwowskiej Drużynie Żeńskiej, zaś 1918-1919 przyboczną I Borysławskiej Drużyny Żeńskiej. Od 5 III 1920 była w I Drużynie Skautowej im. Emilii Plater. 13 XII 1920 została komendantką Lwowskiego Hufca Harcererek i funkcję tę pełniła do 1924, a w 1925 ukończyła Szkołę Instruktorczą w Sromowcach Wyżnych. W czasie I wojny światowej 14 XI 1915 wstąpiła do Ligi Kobiet NKN, w której pracowała do 1917, niosąc pomoc rannym legionistom; w związku z tym była też założycielką Ochronki im. J. Piłsudskiego we Lwowie. W czasie studiów w Wiedniu pracowała w tamtejszych organizacjach „Ognisko” i „Strzecha”, organizując obchody rocznic i świąt narodowych dla tamtejszej Polonii i akcję pomocy dla legionistów w szpitalach wiedeńskich.

J. ukończyła gimnazjum im. Narczyży Żmichowskiej we Lwowie, uzyskując w 1917 świadectwo dojrzałości „z odznaczeniem”. 1917-1919 studiowała na Akademii Eksporowej w Wiedniu, po powrocie do kraju najpierw pracowała (nie udało się ustalić gdzie), po czym od 1922 do 1927 studiowała na Wydziale Humanistycznym UJK, gdzie w 1932

G. Mauer

J. Wępiński "Konspiracje Luwskie Siowmle" 3.ogn.
s. 82-83

1935-49

II/2

FUNDACJA
GENERAL
ELŻBIETY ZAWACKIEJ

uzyskała doktorat z filozofii w zakresie filologii polskiej i etnografii. W 1933 (według innych źródeł w 1928) rozpoczęła pracę w firmie „Polmin” (Państwowa Fabryka Olejów Mineralnych) w Drohobyczu. Należała też do Polskiego Związku Narciarskiego i Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego.

Od 12 IX 1939 J. działała w oddziałach harcerskiej służby pomocniczej w obronie Lwowa, następnie w komórce o kryptonimie „Bociany” pomagając przy przerzutach oficerów na Węgry i do Rumunii i przy wyrabianiu fałszywych dokumentów w parafii św. Marii Magdaleny we Lwowie. Współpracowała wtedy z jej proboszczem ks. Włodzimierzem Cieńskim, aż do aresztowania go przez NKWD 17 IV 1940. W pierwszych dniach października 1939 weszła do POWW; pełniła następnie funkcję kurierki Komendy Obszaru ZWZ na Węgry i Rumunię. Jednocześnie pracowała w firmie Uknieftrazwiedka, a potem Ukniefbiesbyt. Jesienią 1941 pomagała przy aklimatyzacji we Lwowie członków „ekipy warszawskiej”, następnie od października 1941 do wiosny 1942 była sekretarką szefa sztabu Komendy Obszaru, → M. Dobrzańskiego. Potem objęła stanowisko szefa Oddziału V/K (łączności konspiracyjnej) w Komendzie Obszaru, które sprawowała do 25 I 1943, kiedy to z uwagi na zagrożenie została urlopowana i wyjechała do Warszawy. Objęła tam kierownictwo komórki łączności z zachodnimi terenami kraju (kryptonim „Dworzec Zachodni”) Oddziału V/K KG AK, a jesienią 1943 stanowisko kierowniczki głównej poczty (kryptonim „PKO II” – „Rebeka II”) przy dowódcy AK, gen. T. Komorowskim. Zadaniem tej komórki było organizowanie odpraw dowódcy AK z komendantami Obszarów i Okręgów z GG i terenów przyłączonych do Rzeszy. W czasie Powstania Warszawskiego była zastępczynią kierowniczki Oddziału V/K sztabu KG AK. Została zdemobilizowana 1 IV 1945. Po wojnie mieszkała w Warszawie i pracowała w Polskiej Izbie Handlu Zagranicznego jako ekonomista. Zmarła 10 listopada 1979 w Warszawie, pochowana została na cmentarzu w Wawrzyszewie.

Odznaczona była 2-krotnie Krzyżem Walecznych (1943, 1944), Virtuti Militari 5 kl. (1942) i Złotym Krzyżem Zasługi z Mieczami (1945).

Jej brat Andrzej ukończył Szkołę Podchorążych Rezerwy Artylerii we Włodzimierzu Wołyńskim, we wrześniu 1939 zginął walcząc w szeregach 5 pal. Drugi brat Zbi-

gniew, ps. „Bob”, jesienią 1939 przedostał się do Warszawy, brał udział w Powstaniu Warszawskim, po jego upadku przebywał w obozie jenieckim w Sandbostel, a następnie w Argentynie, gdzie zmarł. Miała też niezamężną siostrę Marię (1881-1968). Według relacji S. Pempla (zbiory JW) Horodyńska to nazwisko przybrane, a według Komisji Historii Kobiet – nazwisko po nieznanym mężu.

AWIH: III/33/14, k. 18, III/33/17, k. 36, III/33/80, Dz. podawczy, poz. 95/1943; CA KC PZPR: 203/XV-22, k. 9; CAW: Odrzuc. 21 VI 1938; – J. Kowalska, *Zadania i organizacja „VK”, „WTK”* 1980 nr 6; *Łączność, sabotaż* (w indeksie występuje pod nazwiskiem Horodyńska); M. Ney-Krawicz, *Komenda* (tamże błędna informacja, jakoby już w grudniu 1942 objęła funkcję kierowniczki Działu Łączności Kurierskiej z terenami zachodnimi i GG); J. Węgiński, *Komendy: – Odpis wniosku o weryfikację orderu Virtuti Militari* (zbiory J. Władyki); – nekrologi w: „*Życie Warszawy*” 1979 nr 269 (nazwisko Horodyńska); *Z żałobnej karty*, „WTK” 1980 nr 4 (także nazwisko Horodyńska).

J. Węgiński "Konspirowa Lwowska"
"Stownik" 5 82 i 83

Odniesiony był Srebrnym Krzyżem Zasługi (1937)

Był żonaty, żona zmarła około 1975 w Lublinie.

AWIH: III/33/84, k. N; CA KC PZPR: 203/XV-9, k. 103, 203/XV-12, k. 305, 203/XV-22, k. 20; CAW: Ap. 3434; - „Roczn. oficerski” 1923, 1924, 1928, 1932; „Dz. Pers. MSWojsk.” nr 6 z 29 IV 1937 s. 116, nr 1 z 19 III 1937 s. 7; - S. Broniewski, *Całym życiem. Szare Szeregi w relacji naczelnika*, W. 1983; J. Jabrzemski, *Cztery turnusy warszawskiej Agrykoli*, „Materiały Historyczne Stowarzyszenia Szarych Szeregów” 1996 nr 3, s. 63-65; tegoż, *Harcerze*; J. Jabrzemski (red.), *Szare Szeregi*; J. Węgiński, *AK na zachód*; tegoż, *Jeszcze jeden grób*, „TP” 1988 nr 27 s. 4; tegoż, *Komendy*; tegoż, „Lwowskie” okręgi, s. 7-10; tegoż, *Major Alfons Jabłonki*, Kat. 1983, mszp.; tegoż, *Odtwarzanie*, s. 12; H. Żelewski, *Dzieje bojowe 8 ppLeg. w walkach obronnych 1939*, Lub. 1984, s. 116; - relacje: Jana Adamowskiego, Dariusza Bielawskiego, Jana Stecy, Jadwigi Striegl-Winklerowej, Józefa Szymańskiego i Bolesława Tomaszewskiego (wszystkie w zbiorach JW).

JAKUBOWSKA (Topór-Jakubowska)

STANISŁAWA (1899-1979), zam. (?) Horodyńska, przybrane nazwisko Marta Łącka, ps. „Jura”, „Łącka”, „Łucja”, „Marta”, „Staszka”, działaczka harcerska, kpt. WSK (2 X 1944). Ur. 19 listopada 1899 w Schodnicy, pow. Drohobycz, córka Michała i Marii (nazwisko panięskie nieznane). W 1911 wstąpiła do harcerstwa, najpierw była członkinią XIV Lwowskiej Drużyny Koedukacyjnej im. gen. Józefa Sowińskiego, od 1913 była zastępową w IV Lwowskiej Drużynie Żeńskiej, zaś 1918-1919 przyboczną I Borysławskiej Drużyny Żeńskiej. Od 5 III 1920 była w I Drużynie Skautowej im. Emilii Plater. 13 XII 1920 została komendantką Lwowskiego Hufca Harcererek i funkcję tę pełniła do 1924, a w 1925 ukończyła Szkołę Instruktorów w Sromowcach Wyżnych. W czasie I wojny światowej 14 XI 1915 wstąpiła do Ligi Kobiet NKN, w której pracowała do 1917, niosąc pomoc rannym legionistom; w związku z tym była też założycielką Ochronki im. J. Piłsudskiego we Lwowie. W czasie studiów w Wiedniu pracowała w tamtejszych organizacjach „Ognisko” i „Strzecha”, organizując obchody rocznic i świąt narodowych dla tamtejszej Polonii i akcję pomocy dla legionistów w szpitalach wiedeńskich.

J. ukończyła gimnazjum im. Narcyzy Żmichowskiej we Lwowie, uzyskując w 1917 świadectwo dojrzałości „z odznaczeniem”. 1917-1919 studiowała na Akademii Eksportowej w Wiedniu, po powrocie do kraju najpierw pracowała (nie udało się ustalić gdzie), po czym od 1922 do 1927 studiowała na Wydziale Humanistycznym UJK, gdzie w 1932

82

uzyskała doktorat z filozofii w zakresie filologii polskiej i etnografii. W 1933 (według innych źródeł w 1928) rozpoczęła pracę w firmie „Polmin” (Państwowa Fabryka Olejów Mineralnych) w Drohobyczu. Należała też do Polskiego Związku Narciarskiego i Polskiego Towarzystwa Tatrzńskiego.

Od 12 IX 1939 J. działała w oddziałach harcerskiej służby pomocniczej w obronie Lwowa, następnie w komórce o kryptonimie „Bociany” pomagając przy przerzutach oficerów na Węgry i do Rumunii i przy wyrabianiu fałszywych dokumentów w parafii św. Marii Magdaleny we Lwowie. Współpracowała wtedy z jej proboszczem ks. Włodzimierzem Cięńskim, aż do aresztowania go przez NKWD 17 IV 1940. W pierwszych dniach października 1939 weszła do POWW; pełniła następnie funkcję kurierki Komendy Obszaru ZWZ na Węgry i Rumunię. Jednocześnie pracowała w firmie Uknieftiazwiedka, a potem Uknieftiesbyt. Jesienią 1941 pomagała przy aklimatyzacji we Lwowie członków „ekipy warszawskiej”, następnie od października 1941 do wiosny 1942 była sekretarką szefa sztabu Komendy Obszaru, → M. Dobrzańskiego. Potem objęła stanowisko szefa Oddziału V/K (łączności konspiracyjnej) w Komendzie Obszaru, które sprawowała do 25 I 1943, kiedy to z uwagi na zagrożenie została urlopowana i wyjechała do Warszawy. Objęła tam kierownictwo komórki łączności z zachodnimi terenami kraju (kryptonim „Dworzec Zachodni”) Oddziału V/K KG AK, a jesienią 1943 stanowisko kierowniczkę głównej poczty (kryptonim „PKO II” - „Rebeka II”) przy dowódcy AK, gen. T. Komorowskim. Zadaniem tej komórki było organizowanie odpraw dowódcy AK z komendantami Obszarów i Okręgów z GG i terenów przyłączonych do Rzeszy. W czasie Powstania Warszawskiego była zastępczynią kierowniczką Oddziału V/K sztabu KG AK. Została zdemobilizowana 1 IV 1945. Po wojnie mieszkała w Warszawie i pracowała w Polskiej Izbie Handlu Zagranicznego jako ekonomista. Zmarła 10 listopada 1979 w Warszawie, pochowana została na cmentarzu w Wawrzyszewie.

Odniesiona była 2-krotnie Krzyżem Walecznych (1943, 1944), Virtuti Militari 5 kl. (1942) i Złotym Krzyżem Zasługi z Mieczami (1945).

Jej brat Andrzej ukończył Szkołę Podchorążych Rezerwy Artylerii we Włodzimierzu Wołyńskim, we wrześniu 1939 zginął walcząc w szeregach 5 pal. Drugi brat Zbi-

83

Verte

gniew, ps. „Bob”, jesienią 1939 przedostał się do Warszawy, brał udział w Powstaniu Warszawskim, po jego upadku przebywał w obozie jenieckim w Sandbostel, a następnie w Argentynie, gdzie zmarł. Miała też niezamężną siostrę Marię (1881-1968). Według relacji S. Pempla (zbiory JW) Horodyńska to nazwisko przybrane, a według Komisji Historii Kobiet – nazwisko po nieznanym mężu.

AWIH: III/33/14, k. 18, III/33/17, k. 36, III/33/80, Dz. podawczy, poz. 95/1943; CA KC PZPR: 203/XV-22, k. 9; CAW: Odrzuc. 21 VI 1938; – J. Kowalska, *Zadania i organizacja „VK”*, „WTK” 1980 nr 6; *Łączność, sabotaż* (w indeksie występuje pod nazwiskiem Horodyńska); M. Ney-Krawicz, *Komenda* (tamże błędna informacja, jakoby już w grudniu 1942 objęła funkcję kierowniczkę Działu Łączności Kurierskiej z terenami zachodnimi i GG); J. Węgiński, *Komenda*; – *Odpis wniosku o weryfikację orderu Virtuti Militari* (zbiory J. Władyki); – nekrologi w: „*Życie Warszawy*” 1979 nr 269 (nazwisko Horodyńska); *Z żalobnej karty*, „WTK” 1980 nr 4 (także nazwisko Horodyńska).

T. 1623/WOK

AK
Lwów
U-wa
KG

YAKUBOWSKA Stanisława
zam. Horodyńska
ps. „Staszka” „Marta”, „Jura”

V Nowoskopskie karty informacyjne

Horodyńska Stanisława

Jerzy Węgierski

p 191

10 czerwiec 2000

R 172

Wpłynęło dnia

15.06.

Ldz.

2314

WSL/2000

212.

WPani

Prof.dr hab.Elżbieta Zawacka

Szanowna i Droga Pani Profesor!

Spróbuję odpowiedzieć na Pani pytania^{dot. kobiet VM} zawarte na kartce z datą 5 b.m.:

1/ Wg naszego Słownika biograficznego zostały odznaczone orderem VM 5.kl. dwie kobiety ze sztabu Kdy Obszaru nr 3 AK, ale odznaczenia nadano im po ich przybyciu do Warszawy, gdzie też w dokumentach KG AK trzeba by szukać dokumentów nadania. Są to:

- Janina Grabska-Treterowa, która otrzymała odznaczenie z datą 3 X 1944, nie wiadomo w jakich okolicznościach;
- Stanisława Jakubowska-Horodyńska (to drugie nazwisko może przybrane lub po nieznanym mężu?) - otrzymała z datą 1942, zapewne w r.1943, kiedy to w styczniu przybyła do Warszawy.

C. d. . .

✓ ad 4: Dotyczy to Stanisławy Jakubowskiej, która używała też nazwiska Horodyńska. Pomimo usiłowań nie zdołałem wyjaśnić, czy nazwisko Horodyńska było po rzeczywistym czy fikcyjnym mężu czy też po prostu "lewe".

Jej wyczerpujący biogram jest w Mazura i mojej "Konspiracji lwowskiej - Słowniku biograficznym" z r. 1997

no 5, 82-3

Int part 0594
Muz 06 32
2 10 12 2017

UM

AK
KG

dn JAKUBOWSKA - Homadyńska
Stenistowa

ps "Merte"

- kierownicze obszarowej przemocą kompi-
nacyjnej (Obszar Ludu AK-WiN)
rozpracowane przez UB w 1955 r.
wraz z innymi osobami z kier.
Obszaru Cwałowiec AK

Zob. Bałbus T. "Ludzie podziemia AK i WiN
w Polsce 1944-1945", t. II, Wrocław 2004

s. 64

Dk 1005

Przymnijmy, że jeszcze na przełomie 1947/1948 bezpieka skutecznie uderzyła i również całkowicie zlikwidowała ostatni autentyczny, IV Zarząd Główny Zrzeszenia WiN. Rozbicie podziemia lwowskiego nie zakończyło jednak działań operacyjnych ukierunkowanych na dogłębne rozpracowanie środowisk lwowskich. Już w okresie poamnestyjnym roku 1947, a następnie w pierwszej połowie lat pięćdziesiątych funkcjonariusze aktywnie pozyskiwali w tych kręgach agenturę ogólnoinformacyjną i zadaniową. Tzw. sprawy agenturalnego rozpracowania środowisk lwowskich prowadzone (lub kontrolowane) w latach 1946-1956 głównie przez Sekcje II (następnie III) Wydziały III WUBP/WUdsBP we Wrocławiu, Opolu, Katowicach i Zielonej Górze oznaczone były między innymi kryptonimami „Gospodarz”, „Kawiarnia”, „Radwan” (sprawa główna), „Sielanka”, „Rudzi”, „Winowajcy” i „Grupa Lwowska”. Było to już jednak tylko dobijanie i ściganie przeciwnika, gdyż środowiska lwowskie nie stanowiły wtedy żadnego zagrożenia dla władzy komunistów⁷⁶.

W związku z podjętymi działaniami w terenie w pierwszej połowie lat pięćdziesiątych zatrzymano i przesłuchano kilkaset kolejnych osób. Od każdej z nich pion operacyjny i śledczy „Bezpieczeństwa” uzyskiwał dziesiątki nowych informacji przydatnych w prowadzonych rozpracowaniach. Był wśród nich między innymi por. Józef Szmyd vel Józef Pruszyński „Kruk”, „Dzierżgón”, wtedy już tylko zwykły mieszkaniec Krosna, przesłuchiwany w czerwcu 1950 przez śledczego WUBP z Rzeszowa ppor. Zbigniewa Rajchela. W listopadzie 1943 por. Szmyd został przetrzucony z Budapesztu poprzez Słowację i Nowy Targ do okupowanego kraju. Trasę tę przebył razem z kpt. Filipem Benicjuszem Tymowiczem „Aleksandrem” (późniejszym szefem Wydziału III operacyjnego i szefem sztabu Komendy Okręgu Stanisławów). We Lwowie pełnił funkcję ostatniego komendanta Rejonu II Dzielnicy Śródmieście⁷⁷.

Od początku lat pięćdziesiątych krąg lwowian podejrzewanych przez UB o rzekome konspirowanie przeciw „władzy ludowej” rozszerzał się z każdym tygodniem. W 1955 funkcjonariusze Wydziału I Departamentu III KdsBP w ramach RO „Radwan” osobiście prowadzili już rozpracowanie 35 osób z kierownictwa Obszaru Lwowskiego AK, w wielu wypadkach wcześniej aresztowanych jeszcze przez

s. 40-46; P. Niwiński, *Okręg*, s. 289-316; W. Suleja, *Historia Wrocławia w Polsce Ludowej, PRL i III Rzeczypospolitej*, Wrocław 2001, s. 38-39.

⁷⁶ AIPN-W-wa, 0678/314, t. X-XI, akta kontrolne sprawy „Prawnik” i „O”; 0678/314, t. I-XI; 0231/82, t. I, akta kontrolne śledztwa wobec aresztowanych działaczy konspiracji tarnopolskiej oraz akta kontrolne spraw „Tarnopol” i „Szalony”.

⁷⁷ AIPN-W-wa, 0678/314, t. X, Protokół przesłuchania J. Szmyda z VI 1950; ZNiO, 57/01, L. Krupski, *Józef Szmyd*, mps; List L. Krupskiego do J. Węgierskiego z 3 VI 2001.

JAKUBOWSKA
UH

NKWD. Byli to między innymi komendant Podokręgu Stanisławów prof. kpt. Władysław Ludwik Herman „Globus” (zamieszkały: Brwinów k. Warszawy), inspektor Komendy Głównej, komendant Okręgu Lwów i zastępca komendanta obszaru ppłk dypl. Stefan Czerwiński „Dalia” (Warszawa), szef komórki legalizacyjnej w Komendzie Okręgu Lwów ppor. Józef Zbigniew Chwalibóg „Madej” (Warszawa), szef wywiadu wtórnego obszaru ppor. Jerzy Polaczek „Dwera” (Warszawa), delegat ODR, wówczas dyrektor naczelny PIW Adam Ostrowski „Nowicki” (Warszawa) oraz kierowniczką obszarowej łączności konspiracyjnej dr Stanisława Jakubowska-Horodyńska „Marta” (Warszawa). Przeprowadzano z nimi szereg rozmów operacyjnych w celu wyjaśnienia działalności konspiracyjnej oraz utrzymywanych na terenie kraju kontaktów. „Do tej sprawy jest wykorzystywanych dwóch informatorów, a to ps. »Szpinalski« i ps. »Marian«. Obydwaj wywodzą się z Komendy Obszaru” – stwierdzali w jednej z analiz datowanej 28 stycznia por. Drzewiński i kpt. Pawłowicz. Odrębnym wątkiem tego rozpracowania było ustalenie, z kim w Polsce kontaktuje się przebywający na emigracji dowódca obszaru, wówczas minister bez teki rządu RP, gen. Kazimierz Sawicki „Pрут” (Nicea, Londyn) oraz legendarny i nieuchwytny dla „Bezpieczeństwa” mjr Dragan Sotirović „Draža” (Paryż). Ten ostatni wyjątkowo dał się we znaki Sowiетom, polskim komunistom, a także działaczom z UON-UPA, gdy na Rzeszowszczyźnie dowodził bitną kompanią „D14” wchodzącą w skład wspomnianego zgrupowania kryptonim „Warta”⁷⁸.

Odnotujmy także, że osobną sprawę oznaczoną również kryptonimem „Radwan” zmierzającą do szczegółowego rozpracowania osób z kierownictwa podziemia lwowskiego prowadził również Wydział III UBP m. st. Warszawy. Funkcjonariusze tej jednostki otrzymali we wrześniu 1952 „komprmaterialy” między innymi na: wspomnianego wyżej ppor. Józefa Zbigniewa Chwaliboga „Madeja”; szefa Oddziału IV Komendy Obszaru Lwów i zastępcę dowódcy 1. armii „ludowego” wojska mjr. Kazimierza Karola Marszyńskiego „Strzebie” (konspiratora z wyjątkowo zagadkowym życiorysem, który według Jerzego Węgierskiego sam wielokrotnie go fałszował w celach dezinformacyjnych); organizatora kontrwywiadu Komendy Okręgu Tarnopol i kierownika referatu legalizacyjnego kontrwywiadu obszaru ppor. Stefana Pempla „Borysa”; Marię Helenę Dunin („utrzymywała kontakty z członkami Okręgu Lwowskiego”) oraz pracownika komórki kurierskiej Janusza Pratkowskiego. Sprawy lwowskie dotyczące czynnych żołnierzy i oficerów wojska prowadziły także GZI, OZI oraz WI poszczególnych jednostek (np. wobec mjr. Stanisława Gaja „Bojaka” z 22. DP)⁷⁹.

⁷⁸ AIPN-W-wa, 0231/82, t. 1, akta sprawy „Radwan”.

⁷⁹ Ibidem.

64 Bellus T. „Ludzie podziemie AK-U.IV w Polsce” pd-2004 1/1945-48/ „t.”, Wrocław 2004

ró
ka
te
by
ri
cj
w
g
n
k
w
i
E
r
r
v
c
j
c
r
v
c
v
c
E
(
j
:
:
):

177

Tępin

VM

174

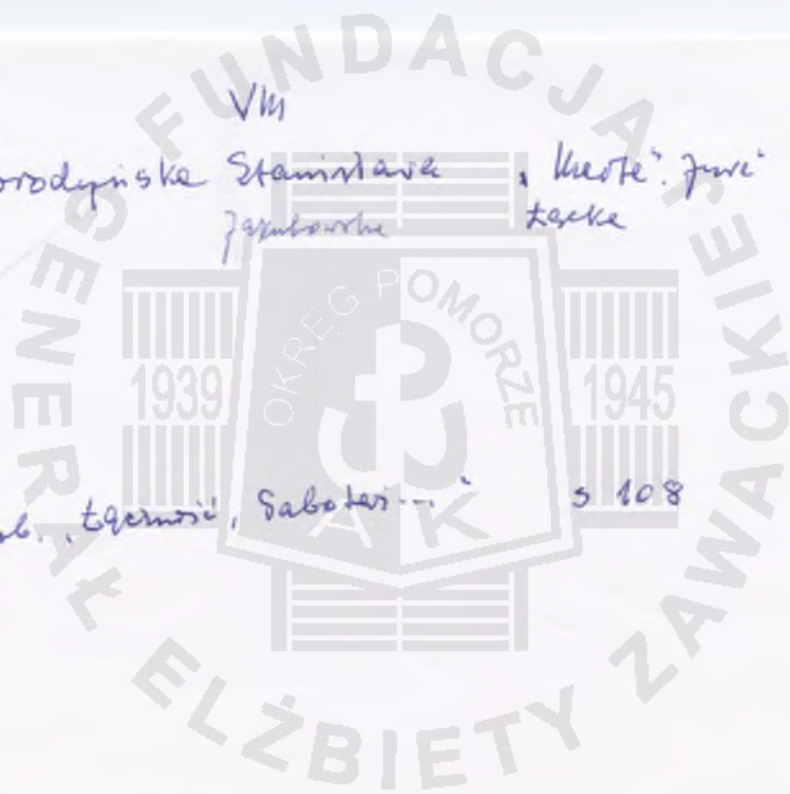
Korodyniska Stawinska, Koste, Jure
Zamborke, Kaska

1939

OKREG POMORZE

1945

zob. Egzemplarz, Saboter, 5 108

VIII

PK
kwi

Jakubowska Stanisława "Marta"

od marca 1942 r. sęd. tajemniczy kurs
V a lub V k

osoba, która należała do normalnej organizacji
(w 1941 r.) była s. j. działaczką harcerską od 1911 r.
p. kmotła Ruffe Harcerski

od r. 1939 r. do r. 1940 r. działała w Komonie "Bociany"
przy parafii św. Marii Magdaleny w Ks. Cienistej.
Dzięki jej rozległym znajomościom i kontaktom w
kręgu harcerskim możliwe było rozlokowanie
zob. Pampfel Stanisława, ZWZ - PK we Lwowie 4

s. 130, 149, 146, 156
66, 85

verte

WSTK
napływających z woj. Kasprowej i Murocho-
mianie Teżownicy i Karpatach.

- ... (do końca 1941r) S.J. prowadził sekretariat i
Biuro Głównego Sztabu

585 - Wzwięzł z agentami Dobrosielskiego „Leon”
rozjechał jako spawan N.J. 1943r do Warszawy

VIRTUTI MILITARI

**AK
Lwów**

JAKUBOWSKA STANISŁAWA
(Topór – Jakubowska), zam. Horodyńska
n.o. Marta Łącka
ps.: Jura, Łącka, Łucja, Marta, Staszka
(nazwisko panieńskie nieznane?)

Źr.: Mazur Grzegorz, Węgierski Jerzy, Konspiracja Lwowska
1939-1944, Słownik Biograficzny, s. 82, 249

K. Wojt., 2003 r.

372

5

AK
KG

HIDRODYSKA Staništowe

ps. "Jura"
"Lecko" "Mente"

Zob. "Służba Polek" cz. 2, s. 72, 74

D.kw. Foz.

i HORODYŃSKA Wacław UM?

Kpt. CHOJNA Wacław ps. "Horodyński"
"Młotek"

AK
U-WE

- dowódca Kadry "Wachlone", czyli bazy
dyspozycyjnej przy ul. Wielickiej - s. 81
- był jednym z likwidatorów szpew
pawelkowskich (od wiosny 1943 r.) - s. 80
- o 3 miesiące po likwidacji "Wachlone"
przeszedł do Kedywu - s. 81.

Zob. Culebowski C. "Wachlone", W-WE 1990,
s. 80, 81, 80

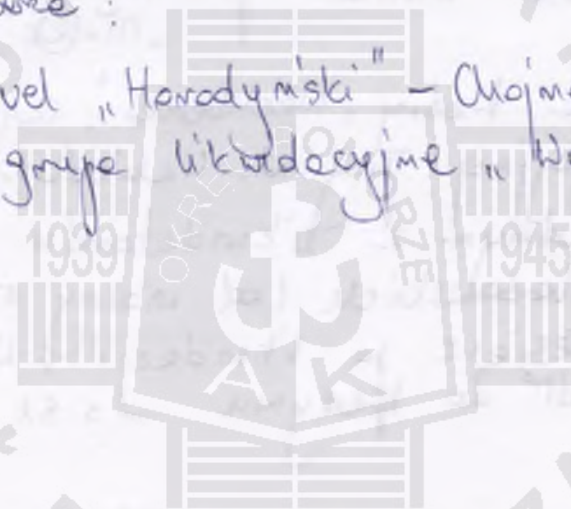
sk. U-04

| bibl. UMK |

Verte

Wg wykazu oficerów i żołnierzy Komendy
"Wachlone":

"Młotek" vel "Horodumski" - Alojz Maciejewski,
Kpt., grupa likwidacyjna "Wachlone" - s. 80

E.

VII

"Marta" HORODYŃSKA Stanisława
~~"Izabela"~~

Od 1943 r. w W-wie.

źr. Dw. Wschodni - "Iza" - Jadwiga Nowicka

Patrz. "Jura-Lucja" Lwów

do 43r szef V-k we lwowie, Spalona
wraca do Warszawy.

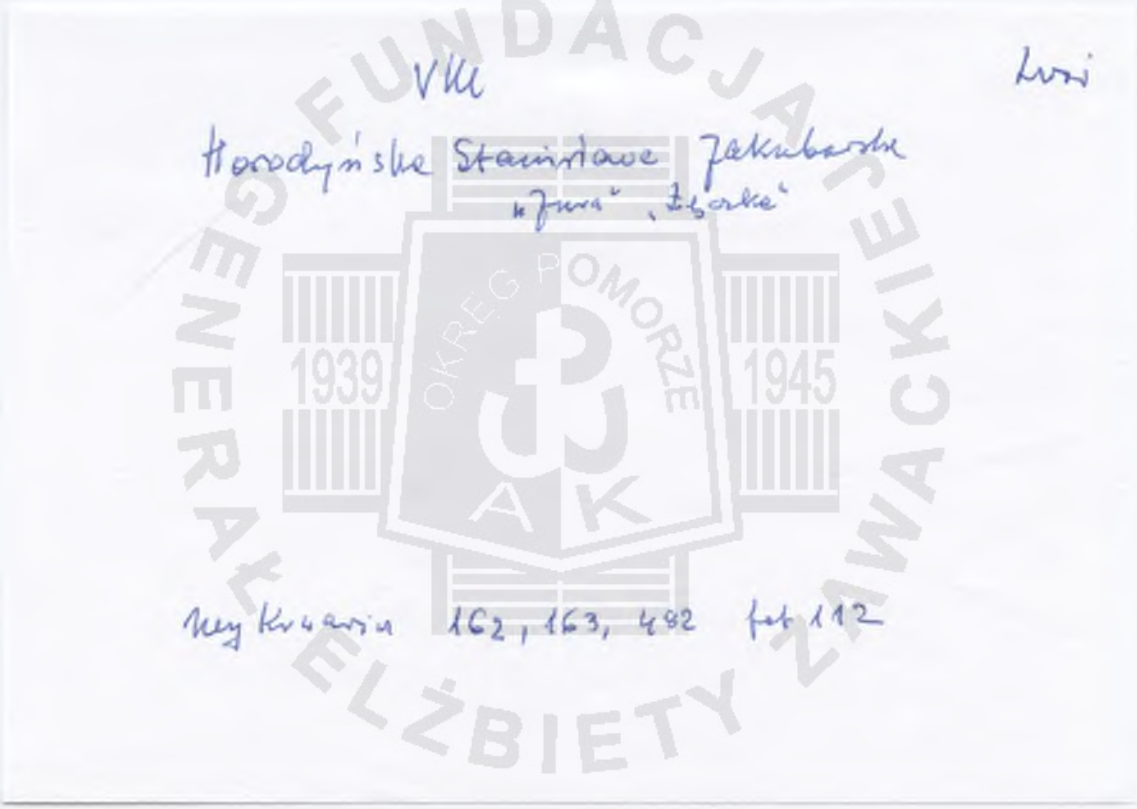
H. Martin - VIII. 2003

PK
Lwów
Lwów

Jakubowska - Herodyjskie Staircase
to domę nasza może być albo po miż-
nym razie
otrzymana w 2 lata 1942 r. 28 lutego 1943 r.
kiedy to w tym samym czasie do wojny

286 list Węgierskiego do 22 f. 181/200 B 172

177

Vlll

lvi

Harodyn'skie Stawintawe Jakubowka
"Jura" "Zorka"

Key Kwarcia 162, 163, 482 Feb 112

i

UM

AK
CWO'W

JAKUBOWSKA Stanisława
(HORODYŃSKA)

ps. "Kucja" "Marta"

- wiosną 1942 w objęciu oddziału U-K
- była szefem oddz U-K do 25 I 1943; Spoko-
mie; unłopowane; 5 III 1943 wyjechała do
W-wy i objęła stanowisko w Oddz. U/K
KG

zob. J. Węgiński, "W warszawskiej AK", W-wa 1989,
s. 27, 44, 249

D.kw. 501.

VM?

17K
Lwa

Horodyn'skie

2 siostry poligly w czasie transportu
wamelo na Placu Osbrovskij

Releasem 2 dni 10 IX 1944

odmaerem Br. Kn Zarst z kues'

moze pwiqzemu z Horodyn'sky VM?

zab lita Zarskij por 337

i

UM

AK
KG

HORODYŃSKA

ps. "June"

- odpowiedź ze poczty "Wschód"
w KG AK
- przekazywać pocztę Zofii Demysz ps.
"Zuzanna" w stałym punkcie kante-
letowym przy ul. Filtrowej

Zob. "Sylvia" c. 10m k. KG AK S22AK"

W-w 2003, s. 138

1 bibl. E21

D.k. 1/01

1	Narwisko	brak informacji	M. Karty 156
2	Imię	Horodyńska	
3	Data urodz./scenik	Stara	c. Puchata
4	Stopień wopk/tykut	19.11.1899	
5	Organizacja	AK	
6	Przydział org./jednostka		
7	Funkcja		
8	M. Krycia		
9	Zrodeto	brak 4	

zob. J. Kowalski, "Zadanie i tryb. V.K."
WTK 1978?

V M

Kp Pk

Harodnyjskie Stenstave, Jura

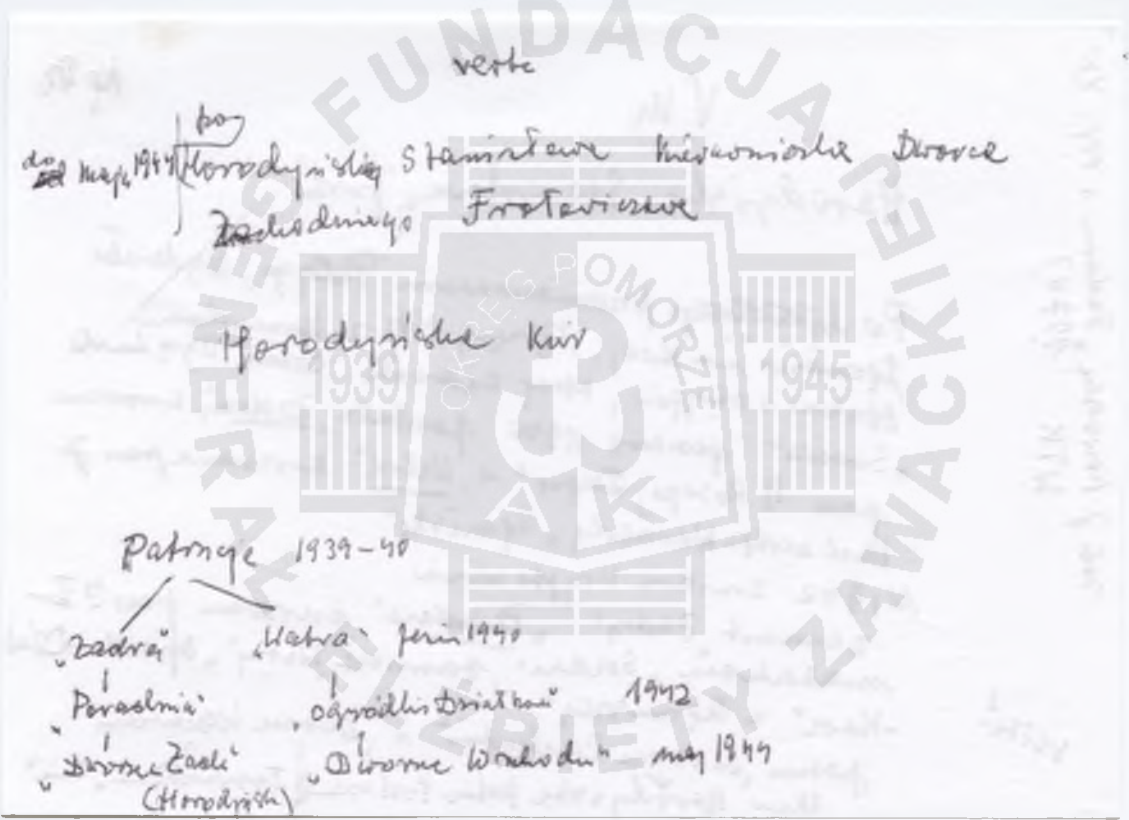
Pe listowatzi pramiarossim Petrygi, konybiel
tjesnisia na kwoj, tjesnej Kp z komudami
obswani i obypai, ktory kraswale tjesne kwoj bawke
"Sewera" pascim 1970 pasceta, Zadwa, krowane
pasc H. Rosyn, Dajni i Halre krowane pasc 7
Prowaloty - Kwasaloty "Almicki"

11/9/42 zmiane kwoj krowane
Zamiant Zachy, "Pawadnia" krowane pasc 7 To-
malakowai "Soldan", Zamiant Hatny, "Sprodkiel" ad
-Kawc z Almicki

potem, Dione Zachodni i Dione Wschodni
(Kiw Harodnyjskie potem Frutowa) Imwarodna i Jura

WTK!

57

MAK (1944)
see 5 (unmarked) map 1944

VM
Horselyńska Spominowa

K. Suroczyńska ul. Wileńska 100-05
całkowity brak danych 1944 RPK

22

HORODYŃSKA Stanisław
zd. Jakubowska

AK
KG

- wg J. Kuczyńskiej być może to
HORODYŃSKA Stanisław 1245 Jakubowska
pod takim nazwiskiem figuruje w
dziejach XMC

2 db. koresp. E2 2 SK, list 2 Muł 05

1 p. 559/05 (B109/1)

A. Kw. 01105

i
UM
AK
KG
HORODYŃSKA Stanisława
zd. Jakubowska

1/ HORODYŃSKA: zapewne chodzi tu o Stanisławę Jakubowską (1899-1979), która w ostatnich latach używała nazwiska Horodyńska. Pomimo starań nie udało mi się - gdy już nie żyła - dociec, czy było to przybrane "lewe" nazwisko czy też po faktycznym lub fikcyjnym mężu. We Lwowie była w latach 1941-1942 sekretarką szefa sztabu, a następnie szefem Oddziału Vk sztabu Komendy Obszaru nr 3.

Jej biogram jako Jakubowskiej jest w: Mazur, Węgierski "Konspiracja lwowska 1939-1944. Słownik biograficzny"

2ob. konesp. E2 2 J. Węgierskim 1 list 2 25+104
1 p. 835/09 B1721
D.lw. 711 04

V Nazwiskowe karty informacyjne
(wypisy ze źródeł)

T: 1623/WSK

dw fil 1922 KZK 3727

1. N Hrodzińska Jachimowska

2. I., ps. Stanisława C. Michala „Egorka”

3. ur. 19. 11. 1899 — mm 1979

4. st.

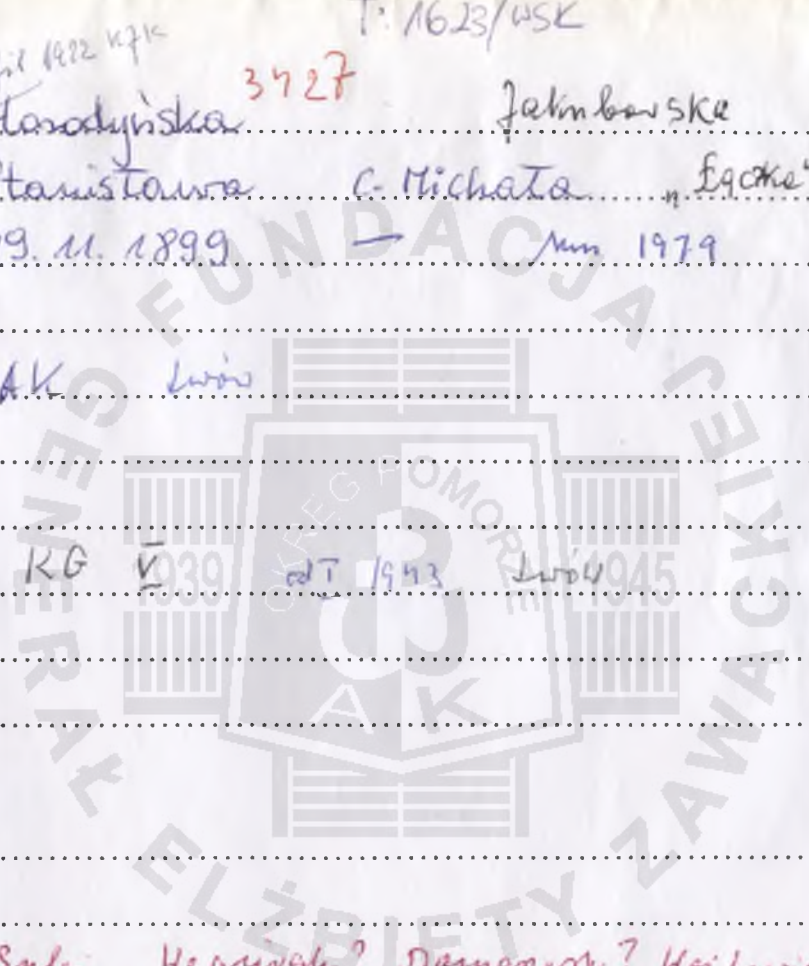
5. Org. AK Lwów

6. przydz. KG V 330 DT 1943 Lwów 045

7. funkcje

8. nr w karty 156

9. źr. protab 1 Dok 22 Sulej Dk 0991 / H
m 29 - 30 2 64

wypisy z Karty Hrodzińska Stanisława

1. Herold. brak; Herold PRL brak

2. HH 1878/44 KMK.

3.

4.

5.

6.

7. Marun, Węgierski (teczność)

8.

9.

10. Mykrowski zdjęcie, Starink brzoza

11. Rempel, Sylweta, członków Koła KGAK", Kuczebe

12. St. Poleć cz. 2

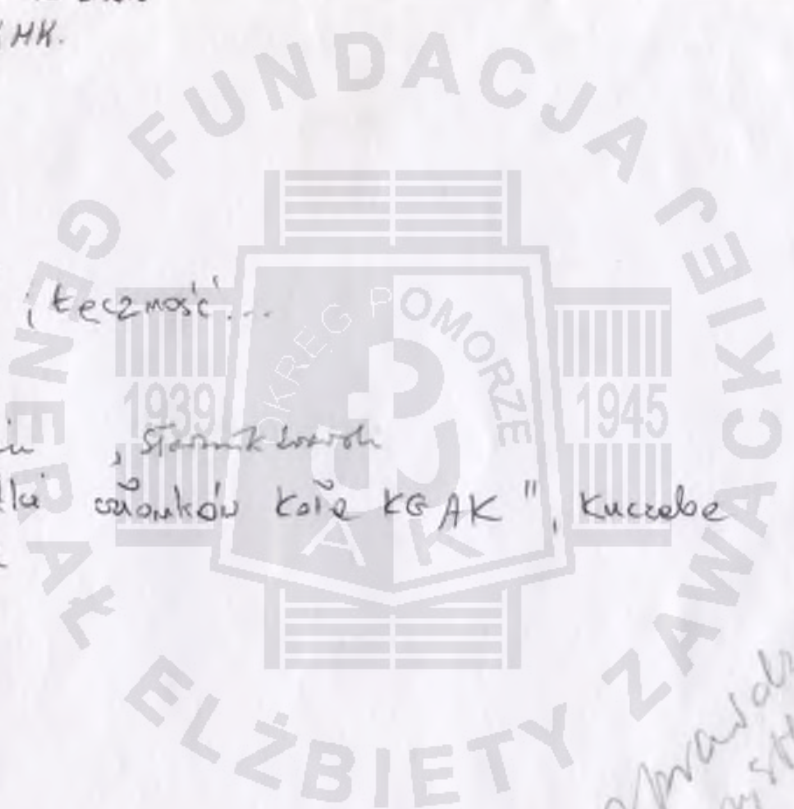
13

14

15

16

17

*Przedkierunek
mystki w*

20 J. Domieszewska 1.

JAKUBOWSKA Stanisława

